

Alustatalous

Tieto- ja viestintäteknologioiden ja internetin laajaan käyttöön perustuvat digitaaliset alustat muuttavat merkittävästi yhteiskuntaa, taloutta ja työtä. Jos työtä tehdään digitaalisten alustojen välittämänä, puhutaan alustatyöstä. Alustatyö on usein lyhytkestoista tai keikkaluonteista. Sitä voi tehdä joko paikallisesti tai täysin virtuaalisesti. Suomessa alustatyötä tehdään vähän, mutta se kasvaa nopeasti.

Sisällysluettelo

Mitä digitaaliset alustat ovat?

Digitaalinen alusta tarkoittaa internetin välityksellä toimivaa virtuaalista paikkaa, jossa ihmiset voivat kohdata, tai missä palvelut tai tuotteet voivat vaihtaa omistajaa. Se ei itse tuota asiakkaan haluamaa asiaa, vaan tarjoaa kohtaamiseen liittyviä palveluja alustan käyttäjille. Hallinnoidessaan alustaa yritys kuitenkin säätelee, millä tavoin alustan käyttäjät voivat toimia. Periaatteessa alustat mahdollistavat internetin syntyäaikojen jakamistalouden ideaalia. Alustataloudessa jokainen voi tuoda muiden käyttöön aikaansa, osaamistaan tai omaisuuttaan, joko ilmaiseksi tai korvausta vastaan.

Googlen hakukone, Facebook ja YouTube ovat meille tuttuja digitaalisia alustoja. Näiden jättien toiminnan ohella, tai niiden varaan, ihmiset ja yritykset voivat rakentaa monenlaista toimintaa, myös liiketoimintaa.

Koska digitaaliset alustat perustuvat paljolti algoritmeihin, niiden avulla voidaan säästää kustannuksia. Alustayritys saa tulonsa käyttäjien palkkioista, tai myymällä mainostilaa tai käyttäjiä koskevaa dataa. Data on arvokasta monille

toimijoille, koska sen avulla voidaan kohdentaa mainontaa ja kehittää tuotteita eteenpäin. Digitaalisia alustoja käytetään enenevässä määrin myös julkishallinnossa, kuten kanta.fi tai suomi.fi.

[Kuvaileva kirjallisuuskatsaus: Työn alustoituminen](#)
[Tutustu raporttiin Hyvinvointia työstä 2030-luvulla](#)

Työtä välittävät alustat saattavat yhteen työn tarjoajia ja ostajia

Työelämän ja Työterveyslaitoksen kannalta digitaaliset alustat ovat erityisen kiinnostavia silloin, kun niitä käytetään työn välittämisessä. Työnvälitysalustoja on Suomessakin lukuisia, kuten freska.fi, nerot.fi tai sumpli.com. Ne tarjoavat vaihtoehtoja työn tekijöille, mahdollistaen osallistumista, itsellisyyttä ja uusia hyötyjä. Toisaalta alustatyö tuo epävarmuutta ja voi heikentää työoloja, jopa murentaa hyvinvointivaltion perustoja.

Tutustu aineistoon Työelämätieto.fi:ssä

[Työtä välittävien alustayritysten listaus](#)

Miten alustatalouden hyvät puolet saataisiin käyttöön työelämässä niin, että alustatyön haittapuolet samalla vähenisivät?

Alustatyö tarvitsee yhteiskunnan sääntelyä, mutta myös yritysten ja alustan käyttäjien tulisi kantaa vastuuta enemmän kuin tavallisessa palkkatyössä. Työterveyslaitoksen Reilu työ alustoilla (REITA) -tutkimuksessa selvitettiin työnvälitysalustojen reiluja ja vastuullisia käytäntöjä. Reilu työ alustoilla -hanke järjesti kaikille kiinnostuneille avointa verkostotoimintaa kuten webinaareja.

[Kuvaileva kirjallisuuskatsaus: Työn alustoituminen](#)

Liity keskusteluun REITA-foorumilla

Tiesitkö, että voit liittyä keskusteluun reilusta alustataloudesta maksuttomalla REITA-foorumilla? Foorumilla voit seurata ja osallistua keskusteluun alustatyöstä ja sen reiluudesta.

Kutsumme mukaan työnvälitysalustojen yrittäjiä, alustatyön tekijöitä ja ostajia, asiantuntijoita ja päättäjiä, kehittäjiä ja tutkijoita sekä muita kiinnostuneita. Foorumi onkin oiva tilaisuus verkostoitua muiden alustataloudesta kiinnostuneiden asiantuntijoiden ja alan toimijoiden kanssa.

Kaikki foorumin osallistujat voivat nostaa esiin kiinnostavia aiheita ja keskustelunavauksia, ilmoittaa tapahtumista, sekä linkata kiinnostavia julkaisuja ja tutkimuksia. Voit myös kutsua mukaan asiantuntijoita omasta verkostostasi. Haluatko sinäkin mukaan? [Löydät liittymislinkin Reilu työ alustoilla -hankkeen sivulta.](#)

Tehdään yhdessä alustataloudesta reilua ja kaikkia hyödyttävää!

Avainsanat

[alustatyö](#)